

Slutrapport

LOKALA PRODUKTER OCH TJÄNSTER INOM NYBRO KOMMUN

JOURNALNUMMER: 2009-3662

VER: 1.0

DEN 29 JANUARI 2010

PROJEKTLEDARE: SOFIE NYSTRÖM

ALSTERBRO-
BÄCKEBO.NU

NYBRO KOMMUN

BRUNNEN
ALL ÖPPENHET ERHÅLLER

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

Kontaktpersoner

Namn och adress	Roll i projektet	Kontaktuppgifter
Anders Ivansson Alsterbro-Bäckebo.nu Alstervägen 35 380 44 Alsterbro	Ordförande Alsterbro- Bäckebo.nu	Telefon: 0481-530 51 E-post: info@alsterbro-backebo.nu
Underskrift och datum		
Helena Fransson Alsterbro-Bäckebo.nu Alstervägen 35 380 44 Alsterbro	Kassör Alsterbro-Bäckebo.nu	Mobil: 073 834 88 06 E-post: he.fransson@telia.com
Underskrift och datum		
Sofie Nyström Storgatan 27 385 41 Bergkvara	Projektledare	Mobil: 070 369 56 78, E-post: nystrom.sofie@hotmail.com
Underskrift och datum		

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

BILAGOR

1. Uppdragsbeskrivning
2. Genomförandeplan
3. Inbjudan till informations- och arbetsmötena
4. Lokala produkter och tjänster (exceldokument)
5. eCaMP
6. Outnyttjade möjligheter i vår bygd
7. Kostnadssammanställning

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Konsumenternas intresse för att handla närproducerade varor och tjänster är stort i Nybro kommun. Samtidigt upplever företag på landsbygden att de saknar en marknadsplats för sina produkter och att det är svårt att nå kunder.

Hösten 2009 startade föreningen Alsterbro-Bäckebo.nu, Nybro kommun, Lantbrukarnas Riksförbund, LRF och AB Nybro Brunn med stöd av Leader sydost ett samarbetsprojekt som syftade till att kartlägga vilka lokala produkter och tjänster som finns i Nybro Kommun och identifiera vilka möjligheter som finns för att utveckla dessa. Kartläggningen ska ligga till grund för ett genomförandeprojekt 2010.

1.2 Uppdraget

Identifiera vilka lokala produkter och tjänster som finns inom Nybro Kommun. Påvisa vilka möjligheter och intressen som finns för att utveckla och synliggöra dessa för konsumenterna.

1.3 Definition

Med lokala produkter och tjänster menas i detta projekt:

- Produkter och tjänster producerade inom Nybro kommun
  - Produkter och tjänster som producerade av företag och av individer som har det som fritidssysselsättning.
-

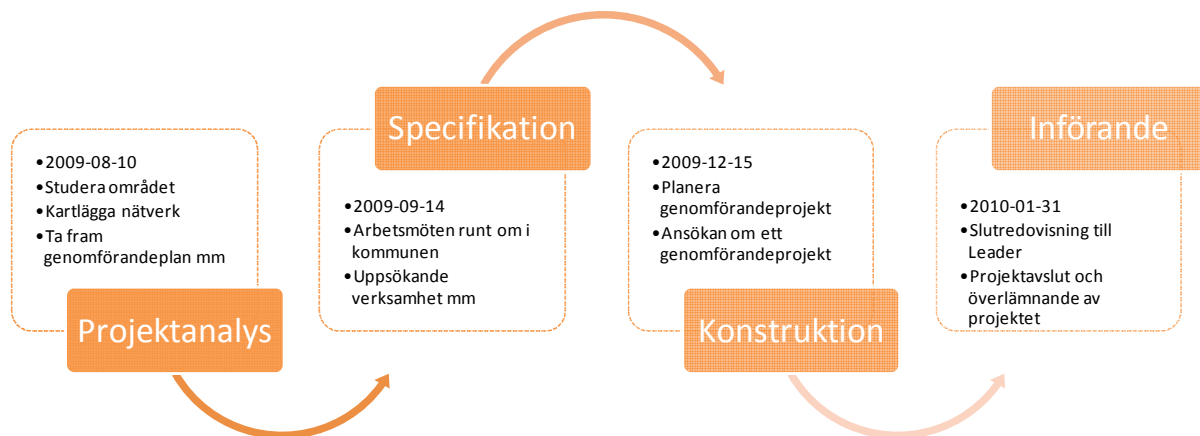
2. Tidplan

Ansökan till Leader Sydost avseende projektet Lokala produkter och tjänster inkom till Länsstyrelsen den 26 februari 2009, vilket därmed räknas som projektets startdatum. När beslutet fattats om att godkänna projektet inleddes arbetet med att sätta samman en styrgrupp. Under sommaren 2009 påbörjade föreningen Alsterbro-Bäckebo.nu, projektägare, rekryteringen av projektledare för projektet. Sofie Nyström tillträdde tjänsten som projektledare den 10 augusti 2009.

I samband med att projektet fick en projektledare startade det praktiska arbetet med att upprätta en uppdragsbeskrivning samt en genomförandeplan för att kunna uppnå de av styrgruppen beslutade leveranserna.

2.1 Projektets 4 faser

Projektet delades in i 4 faser enligt bilden nedan.

2.1.1 Fas 1 Projektanalys – start 2009-08-10

Projektets inledande fas, projektanalys, syftade till att studera området och få en bild av vilket behov respektive vilka förväntningar som fanns på projektet. I den inledande fasen fastställdes också målen och leveranserna. Följande aktiviteter genomfördes under fas 1:

- Undersökt vilka definitioner som finns avseende begreppet lokala produkter och tjänster (leverans 6).
- Studerat andra liknande både avslutade och pågående projekt i Sverige.
- Studerat vilka lokala produkter och tjänster i Nybro kommun som återfinns på nätet.
- Skapat en uppdragsbeskrivning, bilaga 1.
- Skapat en genomförandeplan, bilaga 2.
- Medverkat på möten, konferenser och seminarier med anknytning till uppdraget.
- Bokat in möten med sakkunniga, LRF kommungrupp, styrgruppsrepresentanter samt andra aktörer med koppling till uppdraget.
- Löpande administration

2.1.2 Fas 2 Specifikation – start 2009-09-14

Fas 2 i projektet, specifikation, syftade till att på olika sätt hitta och kartlägga de produkter och tjänster som produceras inom Nybro kommun. Produkterna och tjänsterna skulle vara producerade av företag eller av individer som producerar något som en fritidssysselsättning. Under denna fas skulle också behov och intressen för utveckling bland företagarna identifieras. Följande aktiviteter genomfördes i fas 2:

- Förberedelser inför och genomförandet av informations- och arbetsmöten på orterna Alsterbro, Kristvalla, Gullaskröv, Örsjö och St Sigfrid. Ca 100 personer deltog på mötena, se inbjudan bilaga 3.
- Uppsökande verksamhet runt om i Nybro kommun.
- Intervjuer med företagare/personer som producerar lokala produkter och tjänster.

- Medverkan på föreläsningar kring Mat och Klimat, landsbygdskonferensen i Emmaboda, Elmiamässan Närproducerat och seminariet kring Mat och Matturism i Alstermo.
- Löpande administration.

Fas 3 Konstruktion – start 2009-12-15

Under fas 3, konstruktion, sammanställdes och bearbetades insamlat material från fas 1 och 2. Materialet har bland annat legat till grund för de två förslag till genomförandeprojekt som styrgruppen beslutat gå vidare med efter genomförd förstudie.

Fas 3 innehöll följande aktiviteter:

- Styrgruppsmöten för att diskutera förslag till modell/modeller för genomförande utifrån framtaget material.
- Arbete med att skapa en slutlig sammanställning över de aktörer som producerar lokala produkter och tjänster i Nybro kommun uppdelat i kategorierna boende, transport, livsmedel, turism/fritid och övrigt, bilaga 4.
- Dokumentation och sammanställning av intervjuerna med företagare och personer som producerar lokala produkter och/eller tjänster.
- Sammanställning och beskrivning av leveranserna.
- Löpande administration.

Fas 4, Införande, start 2010-01-04

Den sista fasen i projektet, införande, har syftat till att sammanställa all dokumentation enligt Leaders anvisningar om slutrapport för projektstöd.

Fas 4 har bestått av följande aktiviteter:

- Kostnadssammanställning inklusive framtagning av kopior på alla verifikationer, betalningsbevis, tidsredovisningar, körjournaler och övriga beräkningsunderlag.
- Skrivit slutrapport för projektstöd.
- Överlämna framtaget material till styrgruppen för vidare spridning av resultatet.
- Överlämna förslag om genomförande till EU-samordnare i Nybro kommun.

2.1 Förlängd projekttid

Projektet skulle till en början vara slutredovisat till Länsstyrelsen och genomfört enligt plan den 31 januari 2010 men på grund av att projektet har anställd personal till och med 2010-01-31 skulle projektägaren Alsterbro-Bäckebo.nu inte hinna betala ut löner, få in alla fakturor och göra bokföring, betalningar och redovisning av projektet inom den bestämda tiden. Därför gjordes en ansökan om förlängning av projekttiden den 17 november 2009. Den 20 januari 2010 fattade lantbruksdirektör Stefan Carlsson efter föredragning av Anders Meijer beslut om att flytta fram klardatum till 2010-04-30 i enlighet med ansökan.

---

4. Avgränsningar

Projektet har inte identifierat produkter och tjänster som produceras inom tätorten Nybro.

5. Resultat

Projektet har löpt enligt plan och samtliga 6 leveranser har kunnat uppnås inom budget. Eftersom projektet har varit en förstudie som ligger till grund för en ny ansökan om ett genomförande förväntas de mätbara resultaten först efter genomförandet.

Nedan presenteras förstudiens resultat, i enlighet med de 6 leveranser som styrgruppen vid projektstart gav projektledaren i uppdrag att uppnå.

5.1 Leverans 1 - Aktörer som producerar lokala produkter och tjänster inom Nybro Kommun

Sammanlagt har 427 produkter och tjänster identifierats i Nybro kommun. Dessa är uppdelade i kategorierna boende, transport, livsmedel, turism/fritid och övrigt enligt följande statistiska fördelning.

- Boende, 12% (53/427)
- Transport, 6% (24/427)
- Livsmedel, 15% (64/427)
- Turism/fritid, 37% (157/427)
- Övrigt, 30% (129/427)

De enskilda lokala produkterna och tjänsterna presenteras vidare i exceldokumentet bilaga 4, Lokala produkter och tjänster i Nybro kommun.

5.1.1 Analys

Projektet Lokala produkter och tjänster var från början inriktat på att undersöka vilka klimatsmarta produkter och tjänster som finns i Nybro kommun inom kategorin livsmedel. Efter diskussion i styrgruppen togs dock beslut om att inte avgränsa projektet utan att istället försöka hitta alla lokala produkter och tjänster på landsbygden.

Kategorin boende stod för 13 % av antalet lokala produkter och tjänster. I huvudsak handlar det om tjänster inom byggsektorn.

Inom transport hittades minst antal produkter och tjänster, 6 %, och de var till största del bilverkstäder och transportföretag.

Under kategorin livsmedel hittades produkter såsom mjölk, ägg, kött, honung och champinjoner, basvaror som inte förädlats. Det visade sig att det nästan helt saknas företag på landsbygden i Nybro kommun som förädlar livsmedel. Med anledning av det anordnades ett möte med LRF kommungrupp för att diskutera resultatet av studien och för att prata om möjligheten att få fler bönder och andra företagare att våga satsa inom detta område. Deltagarna på mötet ansåg att de hade tillräckligt att göra och att det inte heller hade upplevt att det finns något intresse bland övriga bönder i kommunen att satsa på att förädla produkterna.

Kategorin Turism/fritid stod för störst andel lokala produkter och tjänster. Kategorin innehåller allt från stuguthyrning och glasblåsning till medeltida marknad i Hälleberga. Inom turismindustrin finns det stor potential för företagare att utveckla tjänster kopplade till de stora tillgångar som Nybro kommun har i form av sjöar, jakt, skog och fiske. Dessa möjligheter var något som också lyftes fram på under de informations- och arbetsmöten som arrangerades på 5 orter i kommunen. En mötespunkt handlade nämligen om att diskutera vilka outnyttjade möjligheter det finns i respektive bygd, bilaga 6.

I den sista kategorin övrigt, 33 % lades de produkter och tjänster som inte passade in under någon av de övriga.

5.2 Leverans 2 - Sammanställning över de aktörer som vill utveckla sitt arbete med lokalproducerade produkter och tjänster samt vilket stöd de har uppgett att de behöver

5.2.1 Företagare saknar en marknadsplats för lokala produkter

Under projektet har 31 företagare och personer som producerar lokala produkter och tjänster kontaktats eller uppgett att de vill bli kontaktade. Projektet har lyckats nå 19 av dessa för en djupare intervju kring vilket stöd de upplever att de behöver och vilka möjligheter de ser för företaget att utvecklas.

De företagare eller personer som ingått i studien är alla av typen microföretag (färre än 10 anställda). Många upplever att det är svårt att nå kunder och att de saknar en marknadsplats för lokala produkter. De ansvarar till största del själva för distribution av sina produkter till kunderna något som är både tids- och kostnadskrävande.

Flera företagare säger att de vill utveckla sitt företag men att de saknar tid och resurser i nuläget. Vid frågan om de känner behov av stöd på något sätt så svarar några att det skulle vara bra att kunna träffa någon för att bolla idéer med och som kan ge vägledning. Några har också uppgett att de har behov av någon att fråga vad gäller bokföring och blanketter. Om de ska medverka i något nätverk så är det för att nätverket har ett tydligt syfte och mål som ger företagaren utbyte och ny kunskap.

5.2.2 Livsmedelsbutikerna vill bli erbjudna lokala produkter

Under studien har även 4 livsmedelsbutiksinnehavare besökts och intervjuats avseende vilka lokala produkter de har i sitt sortiment samt i vilken omfattning de upplever att kunderna efterfrågar lokala produkter.

De livsmedelsbutiker som ingår i studien är:

- Handlarn i Målerås
- Tempo i Orrefors
- Ica Nära i Bäckebo
- Coop Nära i Alsterbro

Samtliga butiker anser att det är svårt att få tag i lokala produkter. De skulle vilja bli erbjudna produkter från närområdet för att i nästa steg eventuellt ta in det i sitt sortiment.

De vanligast förekommande lokala produkterna är honung, ägg, tomat, champinjoner och bröd.

5.3 Leverans 3 - Framtaget förslag till minst fyra olika nätverk

Nätverk

Ett nätverk är uppbyggt av ett antal relationer mellan olika aktörer, som kan bestå utav organisationer, grupper eller individer. Nätverkens funktion kan exempelvis bestå utav kunskapsutbyte, ekonomiskt utbyte eller gemensamma resurstillgångar.

Följande förslag till nätverk bygger på uttalade behov och önskemål som lyfts fram av lokala producenter och som även uppkommit i diskussion och i möte med människor under arbetet med förstudien kring Lokala produkter och tjänster i Nybro kommun.

5.3.1 Företagsutveckling landsbygd

Genom att stimulera och möjliggöra nätverksbyggande, samarbete och entreprenörskap på landsbygden skapas möjligheter för den enskilde företagaren att utvecklas men det främjar även utvecklingen av orten. Detta kan i sin tur bidra till ökad sysselsättning, tillväxt och bosättning på landsbygden.

Målgrupp

Nystartade och etablerade företag på landsbygden som producerar en lokal produkt eller tjänst.

Innehåll

Många mindre företag känner behov av stöd inom olika områden för att kunna utveckla företaget. Följande områden har särskilt framhållits:

- Administration / planering
- marknadsföring
- samarbete med andra företag

Genomförande

De lokala nätverken bör initieras av AB Nybro Brunn och Nybro kommun i samverkan med de lokala utvecklingsgrupperna.

Många företagare har framhållit vikten av att det måste finnas ett konkret syfte med nätverket. Nätverket ska syfta till att skapa möjligheter för den enskilde företagaren att utvecklas genom delaktighet och dialog.

5.3.2 Klimatsmarta produkter – en möjlighet för företaget

Hälsa, livsstil och miljö är viktiga marknadstrender i stora delar av västvärlden. Fler och fler konsumenter efterfrågar därför i större utsträckning än tidigare klimatsmarta varor och tjänster.

För att sprida företagets risker kan det löna sig att utveckla fler ben att stå på i sin affärsverksamhet. Ett sådant ben skulle kunna vara att utveckla klimatsmarta varor och tjänster. För den enskilde företagaren kan det löna sig att minska på energiförbrukningen och samtidigt spara pengar.

Ett moment under de informations- och arbetsmöten som projektet genomfört på 5 orter i kommunen under hösten har handlat om att identifiera outnyttjade möjligheter för bygden. Många av de möjligheter som angavs var kopplade till turism och fritid. Inom nybro kommun finns förutsättningarna i form av sjöar, skog, jakt, fiske, kultur mm för att utveckla kunskapsbaserade, inspirerande och minnesvärda upplevelsepaket för dem som vill konsumera klimatsmart.

Målgrupp

Företag som är intresserade av att utveckla klimatsmarta produkter och tjänster.

Innehåll

Genom att förmedla kunskap och praktiska råd skapas förutsättningar för den enskilde företagaren att utveckla nya produkter som riktar sig till kunder som vill konsumera hållbart.

Nätverksträffarna kan innehålla moment såsom produkt- tjänsteutveckling, idéträffar, produktpresentationer och internationell presentation.

Genomförande

Nätverket kan initieras av Nybro kommun och AB Nybro Brunn i samverkan med forskare inom områdena turism och miljö och hälsa vid Linnéuniversitetet.

5.3.3 Samarbete mellan företag och föreningar för ökad turism i Nybro

Turismindustrin är en växande näring som har stor potential att utvecklas inom Nybro kommun. Turismindustrin består av många små företag, med små resurser som ensamma har svårt att driva en attraktiv dynamisk turistdestination. Under förstudien har drygt 115 lokala produkter och tjänster som har koppling till turism och fritid identifierats.

Eftersom varje turistföretagare endast förfogar över en begränsad del av det som utgör turistens totala upplevda turistprodukt så är aktörerna beroende av varandra för att kunna skapa en sammanhållen produkt gentemot besökaren. Därför skulle samverkan i nätverk möjliggöra att olika aktörers viljor, agendor och mål på en plats samlas och koordineras för att genomföra gemensamma aktioner.

Målgrupp

Turismaktörer

Innehåll

Nätverket arbetar aktivt med gemensamt beslutade aktiviteter som främjar turismen i kommunen och därmed i regionen. I nätverket skapas en win-win situation mellan turismaktörerna som gör att de tillsammans kan marknadsföra sitt eget företag, såväl som destinationen för att locka besökare. I nätverket ingår också att arbeta aktivt med byggande av ett varumärke för destinationen.

Genomförande

Nätverket bör initieras av Nybro kommun och AB Nybro Brunn i samverkan med lokala föreningar och organisationer som har turismanknytning.

Samtliga turismaktörer i kommunen bjuds in för att tillsammans påbörja arbetet med en gemensam turismstrategi för kommunen.

Det gemensamma nätverket för turism inom kommunen kan behandla frågor som rör allt från marknadsföring till hur du som nybliven turistföretagare ska hitta rätt i turismnäringen i regionen.

I förlängningen bör kontakt tas med Linnéuniversitetet för att skapa utbyte med studenter inom bland annat turismprogrammet.

5.3.4 Unga entreprenörer – en kommunal resurs

Intresset för entreprenörskap bland unga ökar men de behöver stöd för att omsätta sina idéer till företag. För yngre entreprenörer är behovet av nätverk stort vilket framkommit i diskussion med några unga företagare under förstudien.

Målgrupp

Unga företagare, 20-40 år som vill växa inom entreprenörskapet. Nystartade företag i behov av draghjälp och etablerade entreprenörer som kan dela med sig av sin erfarenhet.

Innehåll

Nätverket syftar dels till att företagarna ska kunna stötta och inspirera varandra, dela med sig av erfarenheter, skapa kontakter och sociala mötesplatser men också till att öka kunskapen inom områden som företagsutveckling och marknad.

Genomförande

Nätverket kan initieras av Nybro kommun, AB Nybro Brunn, Smålandsidrotten och Ung företagsamhet.

5.4 Leverans 4 - Identifierat minst två olika distributionskanaler för lokalproducerat

De stöd som många företagare på landsbygden upplever att de har behov av, vad gäller möjligheterna att kunna nå ut till kunder och att marknadsföra sina produkter, ligger till grund för följande två förslag avseende distributionskanaler:

1. Butiksbuss för lokala produkter
2. Webbaserad modul "Regionalmat"

I möten och i samtal med företagare på landsbygden har det framkommit att många känner behov av en "arena/marknadsplats" för att kunna nå ut med sina produkter och tjänster. Flera företag anser att det är svårt att hitta kunder och att ta sig in på marknaden. Lösningarna butiksbuss och webbaserad modul för "Regionalmat" kan fungera var för sig men skulle också med fördel kunna kopplas samman för att nå en större kundgrupp.

5.4.1 Butiksbuss för lokala produkter

En möjlighet, som identifierats under förstudien, för företagare att nå ut på marknaden med sina produkter är en butiksbuss. Många småskaliga producenter upplever nämligen också att det är svårt att hitta tids- och kostnadseffektiva logistiklösningar. En butiksbuss skulle dels kunna fungera som en mobil marknadsplats för lokala produkter men också som en lösning för att samordna och effektivisera företagets transporter. Följderna av samtransport har i andra projekt blivit minskade kostnader genom mer effektiv godshantering, kortare körsträckor och mindre trängsel vid lastplatser och butiker. Dessutom bidrar en effektivisering av transporterna till att minska utsläppen.

Intresset för närproducerade produkter är stort och växande inom såväl Nybro kommun som inom de omkringliggande kommunerna (Torsås, Emmaboda, Lessebo, Uppvidinge och Tingsryd). Att erbjuda lokala produkter från området på ett ställe gör det enklare för konsumenten att hitta det de söker.

Butiksbussen skulle dessutom bidra till att konsumenter som vill handla lokala produkter får tillgång till produkterna på en plats och de behöver därför inte åka runt till de olika leverantörerna för att handla. Därmed bidrar de också till en minskad miljö- och klimatpåverkan.

Butiksbussen kan bidra till:

- att skapa bättre förutsättningar för företag som producerar lokala produkter att utvecklas och växa genom att erbjuda en ny mobil marknadsplats i form av en butiksbuss
- minskad klimatpåverkan genom effektivare logistik och genom att kunderna kan handla produkter på en plats istället för att behöva åka runt till olika företag

- att skapa förutsättningar för att marknadsföra regionen utifrån de lokala produkter som säljs i bussen

Idén om en butiksbuss för lokala produkter har sammanställts i en projektplan som är överlämnad till EU-samordnaren inom Nybro kommun.

5.4.2 Webbaserad modul "Regionalmat"

En annan möjlighet som identifierats under förstudien är att företag på landsbygden skulle kunna nå en större marknad genom att erbjuda sina produkter och tjänster på nätet.

Företaget Configureit Group i Kalmar erbjuder en modul kallad "Regionalmat". Modulen är en produktdatabas med transaktionstjänster för beställning, orderhantering, logistik, inköpsplanering, uppföljning av kostinköp inom kommuner och dagligvarubutiker. I systemet lagras även information om produkterna som bilder, fullständig produktbeskrivning, innehållsdeklaration som användare kan nyttja i samband med planering av upphandlingar eller inköp av regionalt producerade livsmedel samt information om hur produkterna är odlade, skördade, förpackade och distribuerade.

Med hjälp av modulen "Regionalmat", som även går att anpassa för andra produkter och tjänster än mat, kan företagare marknadsföra och sälja sina produkter via Internet och på så sätt nå ett större kundsegment.

I dag finns 40 producenter och ca 600 produkter samlade i modulen med möjlighet att administrera elektroniska tjänster för inköp och kvalitetskontrollerad produktinformation från regionala livsmedelsproducenter i Kalmar Län. De lokala matproducenter som ansluter sitt företag och sina produkter får med hjälp av modulen möjlighet att via Internet marknadsföra och sälja sina produkter till kommuner, butiker och restauranger.

Flera mindre företag på landsbygden saknar en hemsida och/eller en webbutik för sina varor på Internet. Samtidigt gör Internet-användare över 4 miljarder sökningar varje månad på de stora sökmotorerna. Över 30 % av dessa sökningar avser lokala produkter och tjänster. Internet börjar bli mer och mer lokalt vilket betyder att kunder nu söker produkter och tjänster i deras egen geografiska region. Genom att anpassa modulen "Regionalmat" till att gälla ett utbud av lokala produkter, i exempelvis Nybro kommun eller i Leader sydost, skapas möjligheter för mindre företag att synas tillsammans med andra på en gränslös marknad vilket i sin tur kan leda till fler kunder och därmed större möjlighet att kunna utvecklas och växa.

Arbetet med att stödja företag på landsbygden förväntas utvecklas och genomföras i ett program för utveckling av landsbygden. Att arbeta vidare med distributionskanaler för lokala produkter och tjänster blir en naturlig del i det arbetet. Se vidare beskrivning under leverans 5.

Se även bilaga 5, eCaMP, för utförligare beskrivning av modulen "Regionalmat" och av företaget Configureit Group.

5.5 Leverans 5 - Framtaget förslag till genomförandeprojekt

Efter genomgång och diskussion kring det material som tagits fram under förstudien kring Lokala produkter och tjänster beslutade styrgruppen att gå vidare med följande två förslag till genomförandeprojekt:

1. Butiksbuss med närproducerade produkter för försäljning på torg och i folktäta områden. Uppfyller det behov av en "arena/marknadsplats" som företagare på landsbygden säger sig uppleva.
2. Lokalt program för utveckling av landsbygden. Programmet innehåller olika delprojekt som alla syftar till att skapa ett livskraftigt näringsliv med ökad tillväxt.

Projekten förväntas på olika sätt bidra till att uppnå de behov som identifierats under förstudien avseende:

- "arena/marknadsplats" för lokala produkter
- stöd för företag på landsbygden i delar som affärsutveckling, marknadsplan, ekonomistyrning mm
- långsiktig strategi för landsbygdsutveckling i kommunen

De två förslag till genomförandeprojekt som tagits fram under förstudien är förankrade i styrgruppen och överlämnade till EU-samordnaren inom Nybro kommun. Förslagen kommer att ligga till grund för ny ansökan avseende ett eller flera genomförandeprojekt i Nybro kommun och/eller i hela Leader sydost.

För mer information om de föreslagna genomförandeprojekten kontakta projektägaren Alsterbro-Bäckebo.nu, info@alsterbro-backebo.nu.

5.6 Leverans 6 - Identifierat befintliga definitioner på kvalitetssäkring/certifiering av lokalproducerade produkter och tjänster.

De definitioner som hittats avseende lokala produkter och tjänster är alla kopplade till mat.

Nedan beskrivs de definitioner som identifierats.

Lokal mat

Lokalproducerad mat associeras med trygghet, miljövänlighet, naturliga råvaror, hälsa och landsbygdsutveckling. (Heldt Cassel, S. 2003b. Att tillaga en region. *Den regionala maten i representationer och praktik. Exemplet Skärgårdssmak*. Geografiska regionstudier nr 56, Uppsala universitet)

Lokalproducerade livsmedel definieras som mat som produceras och konsumeras inom ett visst område där avsändaren framgår tydligt. (LivsmedelsSverige)

Märket lokal mat. Märket betyder att varan är tillverkad på ett genuint sätt, med bra och naturliga råvaror av någon av de 26 lokala livsmedelsproducenter i Dalarna, Gästrikland eller Hälsingland. Det ger produkter av god kvalitet och härliga smakupplevelser. Företagen har märket Lokal Mat på sina produkter och uppfyller grundläggande krav avseende hygien, miljö och spårbarhet.

Regional mat

Regional mat innefattar mat som har regional anknytning i form av regional produktion och/eller regionala recept och traditioner. (Heldt Cassel, S. 2003b. Att tillaga en region. *Den regionala maten i representationer och praktik. Exemplet Skärgårdssmak*. Geografiska regionstudier nr 56, Uppsala universitet)

Regional mat är livsmedel vars tillverkare har en koppling till det regionala köket.

(www.livsmedelssverige.org)

Närproducerad mat

Mat som är producerad inom en radie på 250 km. (Bondens egen Marknad, www.bondensegen.com)

---

6. Projektets effekter

Projektet har varit en förstudie som förväntas ligga till grund för fortsatt arbete för en livskraftig landsbygd i Nybro kommun och i hela Leader sydost.

6.1 Positiva effekter av projektet

Förstudien har bidragit till följande positiva effekter:

- Ökad kunskap om vilka lokala produkter och tjänster som finns på landsbygden i Nybro kommun, en kunskap som redan visat sig värdefull i andra pågående projekt.
  - Ökad kännedom om vilka behov företag på landsbygden har av stöd för att kunna utvecklas.
  - Företag har fått möjlighet att träffas och utbyta erfarenheter och idéer under de av projektet arrangerade informations- och arbetsmötena. Detta har lett till samarbeten mellan företagare inom olika näringar.
  - I samtal med företagare har det i några fall framkommit att de känner behov av mer kunskap vad gäller bokföring eller coachning. Direkt kontakt har då kunnat förmedlas mellan företagare och AB Nybro Brunn eller Nybro kommun.
  - De 5 informations- och arbetsmöten som arrangerats har bidragit till att människor från olika föreningar, och företag har mötts i gemensam diskussion kring den egna bygden och dess möjligheter. På mötena har deltagarna också kunnat ställa frågor direkt till representanter från styrgruppen (Alsterbro-Bäckebo.nu, Nybro kommun, LRF och AB Nybro Brunn)
  - Styrgruppsrepresentanterna från Nybro kommun och AB Nybro Brunn har känt stort värde i att få träffa företagare och människor ifrån bygden för att lyssna av och hjälpa till med såväl information som vidare kontakt i olika ärenden.
-

6.2 Erfarenheter till nytta för andra

De erfarenheter av projektet som kan vara bra för andra att ta del av är:

- Det räcker inte att enbart maila eller skicka ut en inbjudan till personer och föreningar inför planerade möten. För att få god uppslutning krävs också att inbjudan kompletteras med ett telefonsamtal. Flest deltagare har det varit på de orter där eldsjälur personligen engagerat sig för att sprida inbjudningar och berättat om syftet med mötet.
- Styrgruppens sammansättning är viktig för projektets slutliga resultat. Projektet Lokala produkter och tjänster har haft en styrgrupp bestående av personer med rätt erfarenhet, kontakter och bra kompetens för uppdraget.
- Det är bra för projektledaren att få vara med i projektet på ett tidigt stadium för att tillsammans med styrgruppen ta fram uppdragsbeskrivning och andra grundläggande dokument.

6.3 Övriga reflektioner

Uppslutningen till de 5 informations och arbetsmöten som hållits runt om i kommunen har varit mycket god och engagemanget bland deltagarna har varit stort.

I möten och i samtal med företagare, föreningar, politiker, tjänstemän och enskilda individer upplever jag som projektledare en vilja, ett driv och en stor entusiasm. De flesta är positiva och väljer att se möjligheter istället för hinder i diskussioner som handlar om utveckling av landsbygden och företagen.

En styrka i projektet har varit styrgruppens och föreningen Alsterbo-Bäckebo.nu:s kontaktnät i Nybro kommun. Kontaktnätet har varit mycket värdefullt för projektets genomförande.

Ett problem eller en svaghet som jag dock stött på under projektet är revirtänk mellan föreningar, orter och enskilda företag. I något fall kunde en företagare på en ort inte komma till ett informations- och arbetsmöte på grund av att mötet var på "fel" ort. I samtal med föreningen Hela Sverige ska leva så är detta inte ett unikt fall utan förekommer i hela Sverige. Detta är ett stort problem för landsbygden och skulle kunna vara skillnaden mellan en livskraftig och en svag bygd.

---

7. Aktörer i projektet

Följande personer, föreningar, företagare och eldsjälar har på olika sätt deltagit i projektet.

Styrgrupp	
Anders Ivansson	Alsterbro-Bäckebo.nu
Örjan Ivansson	Lantbrukarnas riksförbund, LRF
Susanne Persson	AB Nybro Brunn
Marie Isaksson	Nybro kommun
Mattias Andersson	Nybro kommun

Projektledare	
Sofie Nyström	Alsterbro-Bäckebo.nu

Organisationer/föreningar

Alsterbro-Bäckebo.nu
Hela Sverige ska leva
Smålandsidrotten
Studieförbundet Vuxenskolan i Nybro
Länsbygderådet
Ung företagsamhet
Nybro Företagsgrupp
Q-net i Nybro
Framtidsgruppen
Configureit Group AB i Kalmar
Hembygdsföreningar
Samhällsföreningar
Utvecklingsgrupper
Bygdegårdsföreningar
Folkets Husföreningar
Idrottsföreningar

Ideella resurser

Sammanlagt har ca 100 personer deltagit på de informations- och arbetsmöten som hållits i Alsterbro, Kristvallabrunn, Gullaskruv, Örsjö och St Sigfrid. Därutöver har diskussioner förts kring projektet med bland andra lokala företagare. Dessa har alla haft stor betydelse för projektets resultat.

---

8. Projektets målgrupp

Projektets målgrupp har varit företag eller personer som har som sin fritidssysselsättning att producera en lokal produkt eller tjänst. Produkterna och tjänsterna ska vara producerade på landsbygden inom Nybro kommun.

De företag som angett att de vill bli kontaktade eller rekommenderats av någon att bli kontaktade har varit direkt berörda av projektet genom företagsbesök eller telefonintervjuer.

Indirekt har de företag som blivit identifierade som producenter till en lokal produkt eller tjänst berörts.

---

9. Spridning av resultatet

Resultatet av genomförda informations- och arbetsmöten har spridits till de föreningar, företag och personer som deltagit på mötena och som uppgett sin e-postadress. Resultatet

har också förmedlats till organisationerna Alsterbro-Bäckebo.nu, Nybro kommun, LRF och AB Nybro Brunn genom styrgruppens representanter.

Vid flera tillfällen under projekttiden har projektet uppmärksammats i de lokala tidningarna 125:an, Östran, Barometern och Nybro Extra.

På hemsidan www.alsterbro-backebo.nu har det också gått att läsa om projektet.

Det finns många aktörer som är intresserade av att ta del av studieresultaten och som kommer att kunna använda dem i sitt arbete. Dessa aktörer är bland andra Turism i glasriket, andra pågående projekt inom kommunen, AB Nybro Brunn, LRF, lokala utvecklingsgrupper och studiecirklar. Resultaten av studien kan också vara användbara för andra kommuner inom Leader Sydost.

---

10. Slutsatser

Projektet har bidragit till att skapa en bild över vilka lokala produkter och tjänster som finns på landsbygden inom Nybro kommun och vilka behov företagare upplever att de har.

Följande slutsatser avseende vad som varit svårt, oförutsett, intressant eller nytt kan jag som projektledare dra av projektet:

- Att driva ett Leaderprojekt kräver mycket administration, något som tar tid och som gör att andra delar blir lidande.
- Det skulle vara bra att vid start av ett leaderprojekt erbjuda de närmast berörda parterna en kort genomgång av vad man bör tänka på. En kort lathund innehållande de viktigaste punkterna skulle ha underlättat.
- Möten mellan företag har lett till nya samarbeten och utbyte av erfarenhet och kunskap.
- I möten och i samtal med befintliga eller blivande företagare har jag som projektledare kunnat förmedla kontakter som bland annat bidragit till att företagare har kunnat medverka på kurser och fått kontakt med "rätt" person inom kommunen eller på Nybro Brunn.
- Deltagarna på informations- och arbetsmötena har kunnat ställa direkta frågor till representanterna från styrgruppen, något som upplevts positivt.

Jag skulle vilja ge följande rekommendationer till andra som planerar att driva ett liknande Leaderprojekt:

- Gör en noggrann kalkyl avseende kostnader och ideell tid. Detta underlättar då det är dags att göra en kostnadssammanställning.
- Fördela ansvaret i projektgruppen (om projektet leds och drivs av en ideell förening är det bra att skriva en ansvarsfördelning vid projektstart)
- Utse en arbetsgrupp inom kommunen som kan fungera som referensgrupp och diskussionsforum under projektet.
- Om projektet ska ha anställd personal underlättar det om praktiska saker såsom mobiltelefon (om arbetet kräver det), bärbar dator, arbetsplats och anställningsavtal är klart vid projektstart.

- Det som varit både en styrka och en svaghet för min del som projektledare har varit att jag inte är bosatt i Nybro kommun. Det har varit positivt att inte ha några förutfattade meningar om någon eller någonting. Det har dock varit en svaghet att inte ha något kontaktnät i kommunen.